

Ab Det finlandssvenska
kompetenscentret
inom det sociala området

STRATEGI 2007–2017

För hållbara och livskraftiga lösningar
inom det sociala området i Svenskfinland

Innehåll

1 Mission	2
2 Vision	2
3 Strategiska verksamhetslinjer 2007 - 2017	3
3.1 Delta i utvecklandet av special- och baskompetens på svenska inom det sociala området	3
3.2 Gemensam kunskapsbildning på svenska ger en stabil grund för utvecklingsarbetet	3
3.3 Kunskapsspridning stärker sakkunskapen på svenska	4
3.4 En brobyggare mellan Finland och de övriga nordiska länderna	4
4 Verksamhetsmiljö	5
4.1 Svenskfinland	5
4.2 Det sociala området och den sociala dimensionen i samhället på svenska	5

1

Mission

Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området (FSKC) är ett allmännyttigt bolag som har uppgift att skapa och upprätthålla en samarbetsstruktur i avsikt att främja baskompetens, specialkompetens och expertis inom det sociala området i Svenskfinland. Det sociala området omfattar både den traditionella social- och välfärdsservicen, men också med en ökande takt, den sociala dimensionen inom olika levnadsområden.

FSKC skall säkerställa att den svenskspråkiga befolkningens behov av specialservice och specialisttjänster, som förutsätter samarbete i Svenskfinland, kan fyllas. FSKC:s arbetsfält är i växelverkan mellan forskning & utveckling och det praktiska arbetet. Bolaget är en betydande samarbetspart i utvecklingsarbetet tillsammans med andra aktörer.

Kompetenscentrumverksamheten baserar sig på lag (1230/2001) och förordning (1411/2001). Basresursen för FSKC är beroende av det årliga anslaget i statsbudgeten.

2

Vision

FSKC är den ledande koordinatör för de nätverk som samarbetar kring utveckling och forskning samt en framstående aktör och anlitad samarbetspart inom kunskapsbildning och kompetenslyft inom det sociala området i Finland. FSKC fungerar i intensiv samverkan med universitet, högskolor och det praktiska fältet i Svenskfinland. Genom samverkan är resurseringen till praktikforskningen och -utvecklingen garanterad.

FSKC har starka samarbetsnätverk även med nordiska forsknings- och utvecklingsenheter. Genom denna samverkan utvecklas expertis och tryggas utbudet av och tillgång till kunnig personal som kan svenska inom det sociala området.

Genom FSKC:s arbete har människans sociala behov blivit synliga och de beaktas inom olika levnads- och serviceområden. Den sociala dimensionen har fått genomslagskraft i allt samhälleligt beslutsfattande.

FSKC har den förmåga och expertis som behövs för att ge den finlandssvenska befolkningen röst då beslut fattas om service- och förvaltningsstrukturer inom det välfärdspolitiska området.

3

Strategiska verksamhetslinjer 2007 - 2017

Inriktningen för FSKC för de närmaste åren kan sammanfattas i följande verksamhetslinjer:

3.1 Delta i utvecklandet av special- och baskompetens på svenska inom det sociala området

Den service som klienterna i Svenskfinland behöver, de föränderliga problemen och utnyttjande av ny teknik kräver en ny form av kompetens, nya handlingsmodeller och nya arbetsrutiner. Utgångspunkten är att det finns kompetent och tillräcklig personal, och att personalen har ett tillräckligt brett, stödande och sporrande nätverk att tillgå.

Genom kontinuerlig fortbildning och långsiktigt utvecklingsarbete får personalen möjlighet att uppdatera sin kompetens och utveckla sitt arbete. Kompetent personal inom det sociala området garanterar en högklassig service. Fortbildningen genomförs inte som enskilda kurser utan strävar efter en process med en långsiktig kompetensutveckling och sker i samråd med kommunerna. FSKC:s intima samarbete med fortbildnings- och undervisningsenheter bildar en bra grogrund för långsiktigt arbete. Väl fungerande fortbildningsmoduler och utvecklingsmodeller sprids regionalt. För detta ändamål har FSKC med sin breda ägarbas utomordentligt goda förutsättningar.

Att få service på sitt eget modersmål är en rättighet. För vissa grupper som t ex dementa personer kan svenska/det egna modersmålet vara den enda möjligheten att kommunicera. Även för barn och barnfamiljer är språket centralt.

Utveckling bygger på god kännedom om den rådande situationen, utvärdering av rådande praktiker är därför av central betydelse för utvecklingsarbetet. FSKC deltar i utvecklandet av modellerna och metoderna för utvärdering inom det sociala området, speciellt med beaktandet av behoven inom Svenskfinland.

3.2 Gemensam kunskapsbildning på svenska ger en stabil grund för utvecklingsarbetet

Den gemensamma kunskapsbildningen mellan praktiker, utvecklare, forskare och utbildare är en central utgångspunkt för arbetet. FSKC stöder och stimulerar nyskapande former för utveckling. Behovet av samarbete och framtagning av verksamhetsmodeller

som bygger på nätverk ökar inom forsknings- och utvecklingsverksamheten. Mathilda Wrede-institutet representerar ett högklassigt forum för växelverkan mellan universitet och yrkeshögskolor och det praktiska arbetet. Institutet och de nygrundade utvecklingsenheterna inom olika substansområden kommer ytterligare att förstärka samarbetet med kommunerna och högskolorna.

Kunskapsbildning förbättrar såväl kvaliteten som tillgången på svensk socialservice för den svenskspråkiga befolkningen.

3.3 Kunskapsspridning stärker sakkunskapen på svenska

FSKC har som sin uppgift att sprida och implementera ny kunskap och goda modeller. Fokus riktas på klarare strukturer både vid planering och vid förverkligande av olika projekt. För att implementera och sprida väl fungerande modeller inom det sociala området krävs också klara strukturer både på regional och på nationell nivå.

En central del av verksamheten är upprätthållandet av den kunskapsutveckling som sker inom olika projekt och utvecklingsprogram.

3.4 En brobyggare mellan Finland och de övriga nordiska länderna

Den nordiska dimensionen utgör även ett viktigt tyngdpunktsområde inom utvecklingsarbetet tack vare starka samarbetsnätverk med nordiska forsknings- och utvecklingsenheter. FSKC har ett intimt samarbete med Norden vad gäller substansområden som familjearbete, praktikforskning, glesbygdsproblematik och adoption. Viktiga samarbetspartner utgör NOPUS (Nordiskt program för utveckling av socialt arbete), NORDPLUS nätverket för utveckling av praktikforskning, HUSK utvecklingsprogrammet för utveckling av universitetssocialkontor i Norge, Sociorama, Forskningsrådet Dalarna, samt familjeforskningsnätverket i Leksand.

FSKC fungerar som en brobyggare mellan Finland och de övriga nordiska länderna och för fram idéer och trender, som befunnits verksamma och utvecklats i den övriga Norden, samtidigt som bolaget förmedlar kunskap om verkfulla modeller till Norden.

4

Verksamhetsmiljö

4.1 Svenskfinland

Den finlandssvenska befolkningen utgör ca 5.5 % av totalbefolkningen. Totalt 1,5 miljoner finländare bor i en tvåspråkig kommun. 37 000 finskspråkiga personer bor i en kommun med svenskspråkig majoritet medan 140 000 svenskspråkiga bor i en kommun där majoritetsspråket är finska. Personer med svenska som modersmål utgör ingen enhetlig grupp, utan de bor i olika typer av kommuner: i kommuner med svenska som majoritetsspråk (23 kommuner), i kommuner med finska som majoritetsspråk (21 kommuner), samt i enspråkigt svenska kommuner (19), av vilka 16 är på Åland. Finlandssvenskar bor i antingen små kommuner eller i stora kommuner där de är i liten minoritet. Härav följer å ena sidan utmaningar som är typiska för alla små kommuner och å andra sidan utmaningar som härrör sig ur minoritetspositionen.

4.2 Det sociala området och den sociala dimensionen i samhället på svenska

Förändringarna i samhället och i medborgarnas liv utgör utvecklingsarbetets största utmaning. Forskningen har visat att levnadsförhållanden har allmänt förbättrats, men det finns områden som väcker oro. Barns välfärd, långtidsarbetslösheten, de handikappades och äldres situation är områden som kräver stora satsningar. De framtida behoven i social- och hälsovården är drivmotorn för regeringens kommun- och strukturreform. Reformen utgör en stor utmaning för utveckling av den sociala sektorn i kommunerna.

FSKC har ett nationellt ansvar att utveckla kompetensen inom det sociala området på svenska. Då det gäller tryggande av kompetensutvecklingen inom det sociala området på svenska kan man särskilja två utmaningar. Den första utmaningen gäller att trygga tillgången till specialkompetens i glesbygder. Den andra utmaningen är att få service på svenska i regioner där svenskan är minoritetsspråk. Tvåspråkigheten i kommunerna är en resurs, men också en utmaning. Att säkerställa jämlik tillgång till service på svenska och hålla tvåspråkigheten levande kräver ofta särlösningar på svenska, men framför allt samarbete över landskapsgränserna och i hela Svenskfinland. Utmaningarna omfattar både nationell och regional nivå, såväl som special- och basservice.